Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Daria Sușchevici

Dosarul nr. 2a-1298/24
(2-23004644-02-2a-29032024)

D E C I Z I E

4 martie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

Grefier Daniela Cucerenco

Examinând în ședința de judecată publică cererile de apel declarate de Țugui Pavel și reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Pavel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 martie 2024, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Pavel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Argumentele reclamantului:

1. La 6 ianuarie 2023, Țugui Pavel s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Daniela Mașnic, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 16 din 21 martie 2018, emis de Primăria mun. ***** Croitoru Valentin a fost învinuit de comiterea, în perioada 15 septembrie 2017 - 30 septembrie 2017, a contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional, iar prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, irevocabilă din 20 noiembrie 2019, s-a obligat Croitoru Valentin să demoleze construcția auxiliară, inaugurată ilegal, din mun. *****, nr. cadastral *****pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, nr. cadastral *****(S tot.=*****, ce aparținea Țugui Matronei, cu suportarea cheltuielilor de demolare a construcției.
3. A indicat că în legătură cu expirarea termenului de 14 zile pentru demolarea benevolă a construcției neautorizate de către contravenientul Croitoru Valentin, la 4 decembrie 2019

Țugui Matrona și Țugui Pavel s-au adresat către Autoritatea Publică Locală, Primăria mun. ***** solicitând asigurarea executării hotărârii irevocabile a Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, iar prin răspunsul din 19 decembrie 2019 Primăria mun. ***** a respins cererea ultimilor, solicitându-le să se adreseze direct unui executor judecătoresc.

4. Nefiind de acord cu răspunsul Primăriei mun. Orhei din 19 decembrie 2019, în temeiul art. 439^6 pct. 4 al Codului contravențional, la 27 decembrie 2019 au solicitat repetat asigurarea executării hotărârii irevocabile a Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, însă prin răspunsul din 3 ianuarie 2020 Primăria mun. Orhei a respins repetat cererea, motivând imposibilitatea soluționării cererii prin lipsa unui regulament tip privind procedura și modalitatea de demolare a construcțiilor neautorizate.
5. Astfel, la 16 ianuarie 2020 Țugui Matrona a solicitat emiterea titlului executoriu, eliberat acesteia la 20 ianuarie 2020, care a fost înaintat spre executare executorului judecătoresc Mașnic Daniela.
6. Potrivit încheierii nr. 149-474/2020 din 27 ianuarie 2020 a fost intentată procedura de executare, iar la 11 februarie 2020 Țugui Matrona s-a adresat executorului judecătoresc Mașnic Daniela pentru a fi informată despre cauza amânării executării silite a titlului executoriu, pe cauza contravențională nr.4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, neprimind un răspuns timp de 2,5 luni.
7. La 31 mai 2020 Țugui Matrona, prin intermediul avocatului Dariev Boris, a solicitat executorului judecătoresc Mașnic Daniela urgentarea executării documentului executoriu, având în vedere starea gravă a sănătății ultimei, cerere la care executorului judecătoresc Mașnic Daniela, la fel nu a dat nici un răspuns.
8. În continuare, a menționat că la 1 iunie 2020 Țugui Matrona a decedat, iar la 2 iunie 2020 Țugui Pavel a anunțat executorul judecătoresc Mașnic Daniela despre acest fapt, anexând ca dovadă certificatul de deces.
9. La 24 iunie 2020 executorul judecătoresc a înștiințat debitorul Croitoru Valentin despre deținerea în procedură a documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, precum și despre necesitatea executării benevole a documentului executoriu până la 15 iulie 2020, în caz contrar la 16 iulie 2020, ora 10:00, va avea loc executarea forțată a titlului executoriu.
10. Între timp, la 29 iunie 2020, s-a adresat executorului judecătoresc Mașnic Daniela cu o cerere, prin care a solicitat admiterea în calitate de succesor al defunctei Țugui Matrona, în procedura de executare a documentului executoriu nr. 4-17/2019, anexând ca confirmare certificatul de deces și certificatul de calitate de moștenitor al creditorului (defunctei) Țugui Matrona, iar la 9 iulie 2020, în calitate de moștenitor legal al creditorului Țugui Matrona, a depus la Judecătoria Orhei (sediul Central) cerere privind înlocuirea succesorului în drepturi.
11. Prin urmare, la 23 iulie 2020 și la 10 septembrie 2020, a depus în adresa executorul judecătoresc Mașnic Daniela, cereri privind anexarea la materialele dosarului de executare a contractul de donație a bunurilor imobile nr. cadastral *****, a certificatului bunurilor imobile nr. cadastral ***** trecute de pe numele creditorului Țugui Matrona pe numele succesorului în drepturi Țugui Pavel, precum și a certificatului de moștenitor al creditorului.
12. Totodată, reclamantul a indicat că la 10 septembrie 2020 a solicitat executorului judecătoresc Mașnic Daniela neadmiterea tergiversării executării procedurii silite a titlului executoriu nr. 4-17/2019 și urgentarea executării hotărârii judecătorești nr. 4-17/2019,

anexând la cerere imaginile foto cu construcția ilegală care blochează accesul la terenul nr. cadastral ***** a familiei Țugui.

13. De asemenea, la 14 septembrie 2020 a contactat executorul judecătoresc Mașnic Daniela, a depus obiecții, cu anexarea documentației cadastrale nr. cadastral ***** a amplasării construcției neautorizate a debitorului Croitoru Valentin, alipite de construcția autorizată nr. cadastral *****, solicitând urgentarea executării hotărârii judecătorești irevocabile din 4 noiembrie 2019.
14. Considerând că la 15 septembrie 2020 debitorul Croitoru Valentin a dus în eroare executorul judecătoresc Mașnic Daniela cu privire la executare benevolă a titlului executoriu nr. 4-17/2019, la 18 septembrie 2020 a depus obiecții cu privire la raportarea în scris a debitorul Croitoru Valentin a pretinsei executări a demolării construcției neautorizate, cu anexarea probelor foto, iar la 22 septembrie 2020, a depus o nouă cerere în adresa executorului judecătoresc Mașnic Daniela, prin care a solicitat demolarea elementelor construcției neautorizate, cu anexarea foto-probe a elementelor nedemolate a construcției neautorizate.
15. În continuare a precizat că la 30 septembrie 2020, potrivit hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central), s-a înlocuit Țugui Matrona cu succesorul său în drepturi Țugui Pavel, în procedura de executare silită a documentului executoriu nr. 417/2019 din 4 noiembrie 2019 emis de Judecătoria Orhei (sediul Central) care se află în procedura de executare la executorul judecătoresc Mașnic Daniela.
16. Ulterior, executorul judecătoresc Mașnic Daniela, la 21 decembrie 2020 a înaintat un demers în instanța de judecată cu privire la explicarea modului de executare a documentului executoriu nr. 4-17/2019, emis de Judecătoria Orhei la 4 octombrie 2019, iar la 6 ianuarie 2021 reclamantul a depus o nouă cerere către executorul judecătoresc Mașnic Daniela, solicitând urgentarea executării documentului executoriu și anexarea la materialele dosarului a planului geometric a terenului nr. cadastral *****, a amplasării construcției neautorizate a debitorului Croitoru Valentin, a CD disk-ul audio/video, care dovedește zidirea peretelui din spate (edificat din piatră) a construcției neautorizate edificate ilegal de către contravenientul Croitoru Valentin la 12 septembrie 2017, multiple foto-probe din septembrie 2017 și înregistrări Audio-Video din septembrie 2017.
17. A relevat că la 18 ianuarie 2021, în mod repetat a depus o cerere către executorul judecătoresc, solicitând urgentarea executării procedurii de executare și anexarea la materialele dosarului de executare foto-probe a elementelor nedemolate a construcției neautorizate supuse demolării conform documentului executoriu.
18. Reclamantul a remarcat că la 19 ianuarie 2021 executorul judecătoresc Mașnic Daniela a înștiințat debitorul Croitoru Valentin, precum că la 26 ianuarie 2021, ora 09:00 va avea loc ieșirea executorului judecătoresc Mașnic Daniela la fața locului pentru verificarea executării titlului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, unde executorul judecătoresc Mașnic Daniela, a constatat faptul că demolarea construcției neautorizate a fost efectuată doar parțial.
19. Prin urmare, la 27 ianuarie 2021 reclamantul a solicitat de la executorul judecătoresc Mașnic Daniela, restituirea documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, pentru a fi depus spre executare altui executor judecătoresc, iar la 27 ianuarie 2021 executorul judecătoresc Mașnic Daniela a emis încheierea privind restituirea documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019.

20. Subsecvent, a indicat că la 5 februarie 2021, Judecătoria Orhei (sediul Central) a emis o încheiere prin care a respins demersul executorului judecătoresc Mașnic Daniela din 21 decembrie 2020, cu privire la explicarea modului de executare a hotărârii nr. 4-17/2019, emise de Judecătoria Orhei (sediul Central) la 4 noiembrie 2019, ca neîntemeiat.
21. La fel, reclamantul Țugui Pavel a remarcat că la 6 iulie 2021, a depus cerere de intentare a procedurii de executare a documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 20 ianuarie 2020 executorului judecătoresc Bedros Pavel, care la 7 iulie 2021 a emis încheiere privind intentarea procedurii de executare, iar la 14 iulie 2021 și 15 iulie 2021, reclamantul a transferat în adresa executorului judecătoresc Bedros Pavel onorariul în sumă de 4.630,00 lei, precum și a depus obiecțiile sale cu privire la raportarea de către debitorul Croitoru Valentin a pretinsei executări a documentului executoriu nr.4-17/2019.
22. La 16 august 2021 și 18 august 2021, a depus cerere în adresa executorului judecătoresc Bedros Pavel cu privire la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința debitorului Croitoru Valentin, precum și aplicarea sechestrului pe bunurile lui Croitoru Valentin pentru asigurarea îndeplinirii titlului executoriu nr. 417/2019.
23. Reclamantul a indicat că la 30 august 2021, din motiv că executorul judecătoresc Bedros Pavel a renunțat la continuarea executării silite a documentului executoriu nr. 4-17/2019, a strămutat dosarul de executare altui executor judecătoresc, Talmaci Roman.
24. Astfel, executorul judecătoresc Bedros Pavel la 7 septembrie 2021 a emis încheiere privind strămutarea documentului executoriu către executorul judecătoresc Talmaci Roman, care a recepționat dosarul de executare a documentului executoriu nr. 17/2019 din 4 noiembrie 2019, la 13 septembrie 2021.
25. A indicat că la 22 septembrie 2021, executorul judecătoresc Talmaci Roman a emis o încheiere privind refuzul de a intenta procedura de executare a documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, invocând că documentația executorie pretins nu ar fi autentică.
26. În continuare a indicat că la 4 noiembrie 2021, Țugui Pavel a depus o cerere de intentare a procedurii de executare către executorul judecător Surchicin Maia în baza documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, care prin încheierea din 8 noiembrie 2021 a refuzat intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr. 417/20191 din 4 noiembrie 2019, din motiv că documentul executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019 nu ține de competența teritorială a executorului judecătoresc Surchicin Maia.
27. Țugui Pavel a remarcat că la 12 noiembrie 2021, a depus cerere către executorul judecătoresc Mașnic Daniela, solicitând intentarea procedurii de executare silită a documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, iar la 16 noiembrie 2021 a emis încheiere de intentare a procedurii de executare, în baza documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019.
28. Ulterior, a remarcat că la 26 noiembrie 2021 a depus o cerere către Judecătoria Orhei (sediul Central) privind explicarea executării hotărârii judecătorești nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, iar la 22 decembrie 2021, Judecătoria Orhei (sediul Central) a respins cererea ca fiind neîntemeiată, care a fost contestată cu recurs la 30 decembrie 2021, recursul fiind respins la 23 martie 2022.
29. Reclamantul Țugui Pavel a subliniat că la 13 decembrie 2021 a depus o cerere privind aplicarea sechestrului pe bunurile debitorului Croitoru Valentin și la 3 ianuarie 2022 a depus obiecțiile împotriva argumentelor și considerentelor debitorului Croitoru Valentin, a

terțului, reprezentantului Primăriei mun. ***** Creizan Gheorghe, precum și a executorului judecătoresc Mașnic Daniela anexând la cereri foto-probe concludente și pertinente.

30. În continuare, reclamantul a opinat că la 26 ianuarie 2022, a transferat executorului judecătoresc Mașnic Daniela cu titlu de avans suma de 4 840 lei, care tot la aceeași dată a solicitat recuperarea cheltuielilor transferate.
31. Prin urmare, a specificat că la 15 aprilie 2022 a depus în adresa executorului judecătoresc Mașnic Daniela o cerere cu privire la neadmiterea tărăgănării executării procedurii silite a titlului executoriu nr. 4-17/2019, anexând la cerere raportul de expertiză extrajudiciară nr. 047 din 21 martie 2022.
32. A remarcat că la 29 aprilie 2022 a depus un demers în adresa executorului judecătoresc Mașnic Daniela, prin care a solicitat să fie aplicate prevederilor art. 23 Cod de executare și la 5 mai 2022 o cerere de anexare a materialelor dosarului de executare a calculului ariei interne și calculului ariei externe a construcției neautorizate a debitorului Croitoru Valentin, efectuat prin intermediul aplicației „geoportal.md" a Agenției Relații Funciare și Cadastru.
33. Țugui Pavel a relatat că la 16 mai 2022 a depus o cerere de revizuire a încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 5 februarie 2021, care prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16 iunie 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată, iar la 30 iunie 2022 a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16 iunie 2022.
34. Succesiv, la 17 iunie 2022 a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 4r-49/22 cu privire la refuzul instanței de a explica modul de executare a hotărârii judecătorești nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, iar la 6 decembrie 2022 Curtea de Apel Chișinău a respins cererea de revizuire.
35. La 1 iulie 2022 a depus în adresa executorului judecătoresc Mașnic Daniela cerere de atragere în calitate de parte vătămată la procesul contravențional pornit în baza procesului-verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 318 alin. (1) Cod contravențional, în privința debitorului.
36. A menționat că la 25 iulie 2022 executorul judecătoresc Mașnic Daniela, a remis în instanța de judecată procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 12/2022 din 21 iulie 2022, iar la 9 august 2022, Țugui Pavel a depus în instanță cerere de atragere ca parte la dosarul contravențional nr. 4-175/2022.
37. A indicat că în mod repetat, la 17 august 2022, a depus în adresa executorului judecătoresc Mașnic Daniela cerere de atragere în calitate de parte vătămată la procesul contravențional, care la aceeași dată a depus în instanță cerere de atragere în calitate procesuală de victimă (partea vătămată) a succesorului în drepturi a creditorului (defunctei Țugui Matrona) Țugui Pavel, la dosarul contravențional nr. 4-175/2022.
38. A specificat că la 19 august 2022, a depus în adresa executorului judecătoresc Mașnic Daniela o notă informativă, precum și la 30 noiembrie 2022, a depus o cerere privind aplicarea sechestrului pe bunurile imobile și mobile a debitorului Croitoru Valentin, cu anexarea la dosarul de executare a documentației cadastrale eliberată de OCT Orhei la 14 noiembrie 2022.
39. A subliniat că refuzul lui Croitoru Valentin de a respecta o hotărâre judecătorească definitivă chiar dacă e manifestată prin acte de nesupunere, nu poate exonera autoritățile statului de obligațiile lor, în calitate de depozitare ale forței publice în materie de executare. Intervenția autorităților publice este necesară mai ales în cazurile în care debitorul refuză să execute de bunăvoie o hotărâre judecătorească.

40. Astfel, a remarcat că împreună cu creditoarea defunctă Țugui Matrona, a solicitat constant executarea și a pus la dispoziția executorului judecătoresc toate mijloacele necesare și toată documentația cadastrală solicitată de executorul judecătoresc, a avansat toate sumele bănești solicitate de executorul judecătoresc, inclusiv a avansat și suma onorariului, însă în ciuda numeroaselor cheltuieli, executarea (integrală) nu s-a produs.
41. A opinat că peretele din spate (din piatră) nedemolat a construcției neautorizate edificate ilegal, în septembrie de către contravenientul Croitoru Valentin, continue să fie nedemolat, lipit de construcția autorizată nr. cadastral *****.02, cauzând un prejudiciu material determinat de neexecutarea hotărârilor în cauză și un prejudiciu moral constant în sentimental de nedreptate datorat faptului că, timp de 3 ani, în ciuda pronunțării unor hotărâri definitive și executorii, nu a beneficiat de protecția efectivă a drepturilor sale.
42. Reclamantul Țugui Pavel și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza art. 1 alin. (1) și (2), 2 alin. (1)-(4), (6) și 7, 3 alin. (1) și (2), 4 alin. (1), 5 alin. (1) ale Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului privind executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului lui Țugui Pavel la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 4 noiembrie 2019, dosarul nr. 4-17/2019; încasarea de la bugetul de stat în beneficiul lui Țugui Pavel a prejudiciului moral în mărime de 200000 lei, în legătură cu încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 4 noiembrie 2019; încasarea de la bugetul de stat în beneficiul lui Țugui Pavel a prejudiciului material în mărime de 17600 lei; repararea din bugetul de stat în beneficiul reclamantului a prejudiciului material în mărime de 25000 lei necesare pentru efectuarea lucrărilor de reparație capitală a peretelui exterior a bunului imobil nr. cadastral ********** încasarea în beneficiul lui Țugui Pavel de la bugetul de stat a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 lei conform documentului nr. *****din 4 ianuarie 2023; încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor de transport ce vor fi suportate pe parcursul examinării cauzei date.
43. Ulterior, reclamantul a depus cerere prin care a renunțat la unele pretenții, micșorând cuantumul unora, solicitând în final numai încasarea de la bugetul de stat a prejudiciului moral în mărime de 50000 lei în legătură cu încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 4 noiembrie 2019, dosarul nr. 4-17/2019, cu încasarea de la bugetul de stat a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 lei conform documentului nr. *****din 4 ianuarie 2023.

Poziția instanței de fond:

44. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 martie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Pavel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenientul accesoriu executorul judecătoresc, Daniela Mașnic privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică și s-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Țugui Pavel suma de 10.000,00 (zece mii,00) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 4 noiembrie 2019 (nr.4-17/2019), cît și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de

6000 lei, iar în total suma de 16.000 lei, în rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

45. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond reținând că procedura de executare încă se află în curs de desfășurare, documentul executoriu nefiind executat pe parcursul a mai bine de trei ani, că obiectul executării presupune demolarea construcției auxiliare inaugurate ilegal în mun. ***** str. ***** nr. cadastral *****, pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, mun. ***** nr. cadastral *****, ce aparține creditorului și că acesta reprezintă o acțiune cu o complexitate redusă, a conchis că perpetuarea acestor proceduri pe o durată îndelungată este una neproporțională, încălcând dreptul la executare în termen rezonabil al titularului.
46. La fel, instanța a remarcat conduita participanților la proces, în particular a creditorului Țugui Pavel, care pe parcursul procedurii de executare a manifestat un interes activ, contribuind la executare prin formularea cererilor și demersurilor în adresa executorului judecătoresc, cât și a instanței de judecată, fapt ce denotă importanța executării pentru creditor și miza ce o urmărește în finalitatea procedurii de executare.
47. Cu privire la cerința privind compensarea prejudiciului moral, instanța, raportând circumstanțele cauzei la criteriile de stabilirea a mărimii prejudiciului moral cauzat, în particular a duratei depășirii termenului de executare, a complexității relativ reduse a executării, a mizei ridicate și a conduitei active a creditorului, a considerat necesar de a dispune acordarea satisfacției echitabile, cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 10000,00 lei.
48. În continuare, instanța, analizând complexitatea cauzei și acțiunile avocatului Șteliman Serghei pe parcursul examinării prezentei cauze, a ajuns la concluzia de a admite cerința reclamantului privind încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în cuantum de 6 000 lei.

Solicitarea apelanților:

49. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 martie 2024, Țugui Pavel a declarat apel împotriva acesteia și a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii parțiale a prejudiciului moral, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri privind admiterea integrală a pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral în cuantumul indicat.
50. Și reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Tulbure Ion a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 martie 2024, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Pavel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Argumentele părților:

51. În susținerea apelului, Țugui Pavel a criticat constatarea instanței de fond cu privire la faptul că durata executării documentului executoriu eliberat de Judecătoria Orhei (sediul Centru) nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019 este de 3 ani, indicând că de fapt a trecut deja peste 4 ani. Respectiv, suma prejudiciului moral urma să fie stabilită din această durată.
52. La fel, a indicat că conform Recomandării nr. 6 elaborată de Curtea Supremă de Justiție privind satisfacerea echitabilă, în particular ce ține de examinarea pretențiilor privind

repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești - cînd se constată o neexecutare continuă termenul nerezonabil se va aprecia doar de la data nașterii obligației de executare și pînă la ziua adoptării hotărârii cu privire la o eventuală constatare a încălcării dreptului declarat de articolul 6 § 1 din Convenție.

53. Astfel, fiind stabilit faptul că și la data adoptării hotărârii, dar și pînă în prezent titlul executoriu nr. 4-17/2019 nu a fost executat, instanța urma să calculeze termenul de neexecutare de la data nașterii obligației de executare și nu a duratei depășirii termenului de executare care pretins ar fi de 3 ani, conform aprecierilor instanței.
54. Instanța greșit a ajuns la concluzia că suma prejudiciului moral cauzat, în urma încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 4 noiembrie 2019, dosar nr. 4- 17/2019, în mărime de 50.000 lei ar fi disproporționată și excesivă în raport cu criteriile stabilite, iar suma reținută de instanță nu este corelativă cu practica judiciară națională pe cazuri similar și cu jurisprudența CtEDO.
55. La fel, a reiterat asupra conduitei instanțelor de judecată și, anume, a faptului că prin respingerea cererilor privind explicarea modului de executare, executorul judecătoresc a fost pus în dificultate cu privire la modul de executare a documentului executoriu, fapt pentru care a fost nevoit să achite suma de 12600 lei pentru Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 047 din 21 februarie 2022 cu privire la obiectul hotărârii judecătorești din 4 noiembrie 2019.
56. A mai indicat că și angajatul Primăriei ***** Gheorghe Creizan, a acționat cu rea- credință, ducând în eroare executorul judecătoresc și instanțele care examinau cererile de explicare a hotărârii respective, precum și Ministerul Justiției prin raportul întocmit în scrisoarea informativă, și care a relatat situația contrar foto-probelor și a raportului de expertiză extrajudiciară.
57. Astfel, i-au fost cauzate suferințe psihice, stres și frustrare, dar și anumite cheltuieli suplimentare în mărime de 12600 lei pentru solicitarea de la expertul judiciar Achimov Anatol a expertizei nr. 047 din 21 martie 2022.
58. La rândul său, reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Tulbure Ion, în motivarea apelului a indicat că instanța de fond nejustificat a dispus încasarea din contul bugetului de stat a acestui prejudiciu, în condițiile în care acțiunea nu a fost examinată sub toate aspectele și s-a dat o apreciere incorectă a probelor prezentate.
59. În continuare a făcut trimitere la raportului prezentat de către executorul judecătoresc Mașic Daniela, relatând că perioada care urmează a fi luată în considerație a început la data la care reclamantul a solicitat oficial executarea hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea sa, iar în ce privește comportamentul executorului judecătoresc, nu se poate vorbi despre ne întreprinderea tuturor măsurile necesare în vederea executării documentului executoriu nominalizat supra, în condițiile în care executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate cererile reclamantului și în acest sens nu îi poate fi imputată tergiversarea executării.
60. Suplimentar, în scopul de a sancționa pasivitatea invocată a autorităților și de a executa hotărârile judecătorești, intimații ar fi trebuit să sesizeze instanța cu o contestație în recurs, în conformitate cu Codul de executare, pentru a se plînge de acțiunile sau inacțiunile executorului judecătoresc, la fel și încheierile emise de acesta și să inițieze o acțiune disciplinară împotriva executorului, pentru ca astfel să fie constatată vinovăția acestuia. Aceste căi de atac a acțiunilor sau inacțiunilor executorului judecătoresc erau accesibile și efective reclamantului.

61. În această ordine de idei, a reținut și concluziile CtEDO exprimate în cauze similare, unde se menționează că reclamanții ar trebui să probeze prejudiciul material pentru care solicită compensații și că nu pot primi despăgubiri pentru prejudicii pe care nu le-au suferit (Treial c. Estonia, 02.12.2003; Lisiak c. Polonia, 05.11.2002).
62. A conchis că instanța a dat o apreciere greșită a dovezilor administrate, aplicând eronat normele dreptului material și drept urmare a emis o hotărâre netemeinică și ilegală în partea admiterii parțiale a acțiunii.
63. Prin referință Țugui Pavel a solicitat respingerea cererii de apel înaintată de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, reiterând argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, precum și a remarcat asupra faptului că nu a admis careva acțiuni care ar complica executarea documentului executoriu și a avut o poziție foarte activă: a depus mai multe cereri de urgentare a executării hotărârii judecătorești; a obiectat în scris executorului judecătoresc asupra neîndeplinirii integrale a hotărârii judecătorești la 18 septembrie 2020; a prezentat foto-probe și video-probe ce denotă neîndeplinirea integrală a hotărârii judecătorești la 22 septembrie 2020; a confirmat prin semnătură procesul-verbal de constatare cu ieșire la fața locului emis de executorul judecătoresc la 26 ianuarie 2021; a solicitat la 13 decembrie 2021 aplicarea sechestrului pe bunurile debitorului pentru asigurarea îndeplinirii hotărârii judecătorești respective; a avansat executorului judecătoresc suma de 4840 lei conform borderoului de calcul al cheltuielilor calculate de executorul judecătoresc; a depus cerere cu solicitarea neadmiterii tărăgănării asupra executării hotărârii judecătorești la 15 aprilie 2022; a solicitat expertului judiciar Achimov Anatol efectuarea expertizei extrajudiciare, fiind prezentat raportul nr. 47 din 21 martie 2022 prin care expertul Judiciar Achimov Anatol a constatat neexecutarea integrală a hotărârii judecătorești din 4 noiembrie 2019; a înaintat la 21 aprilie 2022 demers către executorul judecătoresc pentru atragerea debitorului la răspundere contravențională pentru tergiversarea executării hotărîrii judecătorești la care executorul judecătoresc a întocmit la 21 iulie 2023 procesul-verbal cu privire la contravenției în privința debitorului în temeiul art. 318, alin. (1) CC; a solicitat la 30 noiembrie 2022 aplicarea sechestrului pe bunurile imobile și mobile a debitorului pentru asigurarea îndeplinirii hotărîrii judecătorești respective, cererea complet ignorată de executorul judecătoresc, ca și prima cerere de aplicare a sechestrului.
64. În ședința instanței de apel, apelantul/intimat Țugui Pavel a susținut cererea de apel din motivele de fapt și de drept invocate și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat. Totodată, a solicitat respingerea cererii de apel înaintată de reprezentantul apelantului/intimat Ministerului Justiției al Republicii Moldova.
65. În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului/intimat Ministerului Justiției al Republicii Moldova, fiind legal citat despre locul, data și ora acesteia, nu s-a prezentat, nu a comunicat motive în argumentarea absenței și nu a solicitat examinarea apelului în lipsa sa. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa reprezentantului apelantului/intimat.

Aprecierea instanței de apel:

66. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova drept neîntemeiat și care

urmează a fi respins, iar apelul declarat de Țugui Pavel întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele motive.

67. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*
68. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă „*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe”.*
69. În temeiul art. 385 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă „*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanțe”.*
70. Potrivit art. 386 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă ”*Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin”.*
71. Conform dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă „*instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”.*
72. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă „*la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii”.*
73. Conform art. 239 Cod de procedură civilă *,,hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată”.*
74. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.
75. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
76. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
77. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței

inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).

78. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
79. Totodată, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
80. Așadar, din materialele cauzei urmează că în privința lui Croitor Victor a fost pornită o cauză contravențională, prin care s-a învinuit de faptul că în perioada de timp 15 septembrie 2017- 30 septembrie 2017, în mun. ***** str. ***** pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, a construit o construcție auxiliară pe hotarul deținătorului de teren din str. *****, mun. ***** Țugui Matrona fără acordul ultimei, fapte încadrate conform art. 179 Cod contravențional.
81. Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 4 noiembrie 2019, s-a încetat procedura contravențională în privința lui Croitor Valentin în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională și s-a obligat Croitoru Valentin Victor să demoleze construcția auxiliară inaugurată ilegal în mun. ***** str. ***** nr. cadastral *****pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, nr. cadastral *****(S tot.=***** ce aparține Țugui Matronei, cheltuielile de demolare construcției urmează a fi suportate de Croitoru Valentin Victor, corectată prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 5 februarie 2021.
82. Nefiind executată benevol hotărârea Judecătoria Orhei (sediul Central) din 4 noiembrie 2019, prin cererea din 4 decembrie 2019, Țugui Matrona și Țugui Pavel au solicitat Primăriei municipiului Orhei executarea hotărârii menționate, la care autoritatea publică locală prin răspunsul din 19 decembrie 2019, a sugerat petiționarilor adresarea către executorul judecătoresc.
83. Prin cererea din 27 decembrie 2019, Țugui Matrona și Țugui Pavel repetat au solicitat Primăriei municipiului Orhei executarea hotărârii contravenționale în acord cu art. 439/6 Cod contravențional, cerere respinsă de Primăria municipiului Orhei în legătură cu faptul că Guvernul nu a aprobat încă un regulament tip privind procedura și modalitatea de demolare a construcțiilor neautorizate.
84. Astfel, la 16 ianuarie 2020, Țugui Matrona a solicitat eliberarea titlului executoriu, iar la 20 ianuarie 2020, Judecătoria Orhei (sediul Central) a eliberat Țugui Matronei titlu executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis în baza hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) privind obligarea demolării construcției auxiliare inaugurată ilegal în mun. ***** str. ***** nr. cadastral *****pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, nr. cadastral *****(S tot.=***** ce aparține Țugui Matronei.
85. La 24 ianuarie 2020, Țugui Matrona a solicitat executorului judecătoresc Mașnic Daniela intentarea procedurii de executare, iar prin încheierea executorului judecătoresc nr. 149-474/2020 din 27 ianuarie 2020, a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central) cu privire la obligarea debitorului Croitoru Valentin să demoleze construcția auxiliară

inaugurată ilegal în mun. ***** str. ***** nr. cadastral *****pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, nr. cadastral *****(S tot.=*****, ce aparține creditorului Țugui Matrona, cu acordarea debitorului a unui termen de executare benevolă de 15 zile.

86. Totodată, din materialele cauzei urmează că, în cadrul procedurii de executare Țugui Matrona și Țugui Pavel au depus în adresa executorului judecătoresc Mașnic Daniela, multiple cereri cu privire la urgentarea executării documentului executoriu, precum și aplicarea sechestrului pe bunurile imobile ale lui Croitoru Valentin.
87. Ulterior, la 1 iunie 2020, creditorul Țugui Matrona a decedat, iar la 30 septembrie 2020, prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) a fost înlocuit Țugui Matrona cu succesorul său în drepturi Țugui Pavel, în procedura de executare silită a documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019 emis de Judecătoria Orhei (sediul Central), care se află în procedura de executare la executorul judecătoresc Mașnic Daniela.
88. Totodată, la 21 decembrie 2020, executorul judecătoresc Mașnic Daniela a înaintat un demers în instanța de judecată privind explicarea modului de executare a documentului executoriu nr. 4-17/2019, emis de Judecătoria Orhei la 4 octombrie 2019, care prin încheierea din 5 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei (sediul Central) a fost respins ca neîntemeiat.
89. Tot din materialele cauzei urmează că executorul judecătoresc Mașnic Daniela, ieșind la 26 ianuarie 2021, ora 09:00, la fața locului pentru verificarea executării titlului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, a constatat faptul că demolarea construcției neautorizate a fost efectuată doar parțial, fapt pentru care la 27 ianuarie 2021, creditorul Țugui Pavel a solicitat executorului judecătoresc Mașnic Daniela, restituirea documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019.
90. La 27 ianuarie 2021, executorul judecătoresc Mașnic Daniela a emis încheierea privind restituirea documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central).
91. Ulterior, în mod repetat, Țugui Pavel a depus la executorul judecătoresc Bedros Pavel spre executarea documentul executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central), care prin încheierea nr. 124-168/2021 din 7 iulie 2021, a intentat procedura de executare, obligând părțile să se prezinte la biroul executorului judecătoresc la 16 iulie 2021, ora 10:00, întru comunicarea drepturilor și obligațiilor, inclusiv posibilitatea concilierii.
92. Prin cererea din 30 august 2021, Țugui Pavel a solicitat executorului judecătoresc Bedros Pavel strămutarea dosarului de executare, care reținând cererea motivată a creditorului în temeiul art. 32 Cod de executare, prin încheierea nr. 124-168/2021 din 7 septembrie 2021 a dispus strămutarea documentul executoriu către executorul judecătoresc Talmaci Roman.
93. La 22 septembrie 2021, prin încheierea nr. 003-371/21 executorul judecătoresc Talmaci Roman, în temeiul art. 61 alin. (1) Cod de executare, reținând că copiile prezentate nu au fost autentificate, a refuzat primirea spre executare a documentul executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central).
94. La 4 noiembrie 2021, Țugui Pavel prin cerere a solicitat executorului judecător Surchicin Maia primirea spre executare și intentarea procedurii de executare a documentul executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central), iar prin încheierea executorului judecător Surchicin Maia nr. 119a-887/2021 din 9 noiembrie 2021, în temeiul prevederilor art. 61 alin. (1) lit. a) Cod de executare, s-a refuzat intentarea procedurii de executare în baza documentului executoriu menționat.

95. De asemenea, materialele cazuri denotă că Țugui Pavel la 12 noiembrie 2021, în mod repetat, a depus cerere la biroul executorului judecătoresc Mașnic Daniela privind intentarea procedurii de executare silită a documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central), care prin încheierea nr. 149-547/2021 din 16 noiembrie 2021, a primit spre executare și a intentat procedura de executare în baza documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central) cu privire la obligarea debitorului Croitoru Valentin să demoleze construcția auxiliară inaugurată ilegal în mun. ***** str. ***** nr. cadastral *****pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, nr. cadastral *****(S tot.=*****, ce aparține creditorului Țugui Pavel.
96. Ulterior, la 26 noiembrie 2021 Țugui Pavel s-a adresat cu cerere către Judecătoria Orhei (sediul Central) privind explicarea modului de executare a hotărârii judecătorești nr.4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, iar prin încheierea din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Orhei (sediul Central), menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2022, cererea a fost respinsă.
97. Tot din materialele cauzei urmează că Țugui Pavel a depus și cerere de revizuire împotriva actelor judecătorești de dispoziție menționate supra, soluționată definit prin respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2022.
98. Prin cererea din 29 aprilie 2022, creditorul Țugui Pavel a solicitat atragerea la răspunderea contravențională a debitorului Croitor Valentin, iar la 25 iulie 2022, executorul judecătoresc Mașnic Daniela, a remis în instanța de judecată procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 12/2022 din 21 iulie 2022, în cadrul căreia la 9 august 2022 Țugui Pavel prin cerere a solicitat instanței atragerea sa ca parte vătămată la dosarul contravențional nr. 4-175/2022.
99. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 1 decembrie 2022, procesul-verbal a fost încetat pe motivul lipsei faptei contravenționale.
100. Astfel, prin acțiunea înaintată, Țugui Pavel (succesor în drepturi a Țugui Matronei) a invocat încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, prin care s-a obligat Croitoru Valentin Victor să demoleze construcția auxiliară inaugurată ilegal în mun. ***** str. ***** nr. cadastral *****pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, nr. cadastral *****(S tot.=*****.
101. Între timp, potrivit încheierii de strămutare a documentului executoriu din 4 ianuarie 2024 executorul judecătoresc Mașnic Daniela, reținând cererea lui Țugui Pavel, a strămutat către executorul judecătoresc Corolețcaia Lilia documentul executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, însă potrivit încheierii executorului judecătoresc Corolețcaia Lilia din 24 ianuarie 2024, a fost refuzată intentarea procedurii de executare a documentului executoriu sus menționat.
102. Astfel, potrivit Actului de preluare a executării din 6 februarie 2024 de către executorul judecătoresc Mașnic Daniela a fost preluată executarea documentului executoriu nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019, emis de Judecătoria Orhei (sediul Central).
103. De asemenea, prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 21 februarie 2024, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 noiembrie 2024, Croitoru Valentin s-a recunoscut vinovat de comiterea contravenție prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional și s-a încetat procesul contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție.

104. Aşadar, hotărârea menționată nu este executată până în prezent.
105. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, însă nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și nu a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele a probelor prezentate, hotărârea fiind întemeiată doar în partea constatării încălcării dreptului lui Țugui Pavel la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, însă ce ține de cuantumul prejudiciului moral, Colegiul consideră că suma determinată de prima instanță este disproporțională în raport cu prejudiciul cauzat.
106. Prevederile art. 439[6] Cod contravențional stabilesc că „*Demolarea construcţiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 134[1], 168, art.177 alin.(3), alin.(4) lit.c)şi d), art.178, 179, 226 şi 364 şi atrage, după caz, remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. (2) Defrişarea arborilor şi arbuştilor se aplică în cazul contravenției prevăzute la art. 168. (3) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se dispun de către instanţa de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravențională în temeiul art. 26 sau procesul contravențional a încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. f). (4) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autoritățile administrației publice locale din contul proprietarului. (5) Modul de demolare a construcţiilor neautorizate şi de defrişare a arborilor şi arbuştilor se stabileşte de către Guvern.”*
107. Conform art. 11 lit. c) Cod de executare „*sînt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul cod deciziile (hotărîrile) contravenţionale, inclusiv cele emise de agenţii constatatori în limitele competenţei atribuite lor prin lege, titlurile executorii emise pe cauze penale şi sentinţele pe cauzele penale, în partea încasării amenzii, precum şi în partea acţiunii civile.”*.
108. Conform art. 70 alin. (1) Codul de executare „*Documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanţilor la procedura de executare, interesul creditorului şi conduita executorului judecătoresc”*, iar la alin. (2) din aceeași normă stabilește că *„Executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acţiunile necesare în vederea executării hotărîrii judecătoreşti. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acţiunile complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăşi 15 zile. Curgerea acestui termen se suspendă pe durata suspendării sau amînării executării, strămutării procedurii de executare, imposibilităţii executorului judecătoresc de a acţiona din motive ce nu depind de voinţa sa, precum şi în cazul în care nu au fost avansate cheltuielile necesare pentru efectuarea actului următor.”*
109. În conformitate cu art. 2 alin. (1)-(2) Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti nr. 87/21.04.2011 ”*orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în*

condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant) ”.

110. Potrivit art. 2 alin. (4) - (6) Legii menționate ,,*prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul ia delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat. Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant”.*

111. În conformitate cu prevederile art. 4 Legii nr. 87 *,,sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului”.*

112. Art. 5 alin. (1) din Legea indicată supra prevede că *,,în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată”.*

113. În conformitate cu art. 2036 Cod civil *,,în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară*

prejudiciului moral suferit. Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărîre judecătorească definitive".

114. Potrivit art. 2037 Cod civil *„mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului".*
115. Instanța de apel menționează că scopul Legii nr. 87/21.04.2011 constituie crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti. Este unul din principalele mecanisme interne prin care se tinde la respectarea termenului optim şi previzibil de soluţionare al procesului.
116. Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea enunţată, aplicarea şi interpretarea termenelor din această lege se face prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei Europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.
117. Așa dar, instanța de apel reține că, în cauza CtEDO Hornsby versus Grecia (hot. 19.03.1997) Curtea a menționat că dreptul de acces la justiție garantat de art. 6 alin. (1) CEDO, ar rămâne iluzoriu dacă sistemul legal intern al statului ar permite ca o hotărâre definitivă şi obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul uneia dintre părţi. Este de neconceput ca articolul 6 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor - proceduri care sunt echitabile, publice şi se desfăşoară într-un termen cât mai scurt cu putinţă - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti. În interpretarea articolului 6, executarea unei hotărâri judecătoreşti trebuie privită ca parte integrantă a unui „proces".
118. În cauza CtEDO (Immobiliare Saffi vs Italia, § 74) Curtea a menţionat că chiar dacă putem admite că statele contractante, în anumite circumstanţe excepţionale, în limitele marjei de apreciere care le este oferită de convenţie în materia reglementării folosirii bunurilor, pot interveni într-o procedură de executare a unei hotărâri judecătoreşti, o asemenea intervenţie nu poate avea ca efect împiedicarea, invalidarea sau întârzierea executării cu atât mai mult acestea nu pot repune în discuţie problema fondului acestei hotărâri.
119. În cauzele CtEDO Koltsov v. Russia, nr.41304/02, §16, Petrushko v. Russia, nr.36494/02, §18, 24 februarie 2005 şi Metaxas v. Greece, nr.8415/02, §19 este menţionat că unei persoane care a obţinut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluţionării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obţine executarea acesteia.
120. În cauza Metaxas v. Grecia, nr.8415/02, §19 Curtea, printre altele, a indicat că „nu poate fi trecut cu vederea că reclamantul a trebuit să recurgă la o procedură de executare forţată pentru a obţine rambursarea creanţelor sale. În viziunea Curţii, nu este oportun de a cere

unui individ, care a obţinut o creanţă împotriva statului, în urma unei proceduri judiciare, să mai angajeze şi o procedură de executare forţată pentru a obţine satisfacţie. (a se vedea și Karahalios c. Grèce, no 62503/00, § 23, 11 decembrie 2003).

121. În cauza Wierciszewska c. Poloniei (par. 43) CtEDO a statuat că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referire la criteriile stabilite de jurisprudența sa, în special complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și a autorităților relevante și care a fost miza pentru reclamant în litigiu. În cauzele CtEDO Josan contra Moldovei, §18, Mazepa contra Moldovei, § 42, Holomiov contra Moldovei, § 137 este menţionat că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanţelor cauzei şi cu referinţă la următoarele criterii de apreciere complexitatea cauzei, comportamentul părţilor care include aprecierea comportamentului reclamantului şi a autorităţilor, şi miza (interesul) pentru reclamant.
122. În speță, Colegiul civil reține că executarea silită a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 4 noiembrie 2019, prin care a fost obligat Croitoru Valentin Victor să demoleze construcția auxiliară inaugurată ilegal în mun. ***** str. ***** nr. cadastral *****pe hotarul de teren cu imobilul din str. *****, nr. cadastral *****(S tot.=***** ce-i aparține, a fost solicitată încă la 24 ianuarie 2020, însă nu a fost executată până la data adresării în instanță cu prezenta acțiune.
123. Totodată, Colegiul civil menționează că deși executorul judecătoresc a întreprins măsuri în vederea executării titlului executoriu, procedura de executare a fost fragmentată și discontinuu gestionată, fiind restituit documentul executoriu, refuzată primirea la executare de alți executori, sau strămutată repetat, fără a se obține executarea efectivă.
124. De asemenea, Colegiul notează că creditorul a fost nevoit să depună numeroase cereri și demersuri succesive pentru urgentarea executării silite, aplicarea măsurilor asiguratorii și explicarea modului de executare fără rezultat concret, fiind privat efectiv de finalitatea practică a hotărârii judecătorești.
125. La fel, deși au fost intentate mai multe proceduri contravenționale împotriva debitorului, în final acestea au fost încetate din cauza intervenției prescripției, fapt care accentuează lipsa de eficiență a mecanismelor de executare.
126. În asemenea circumstanțe, întârzierea executării pentru o perioadă care depășește cinci ani de la momentul rămânerii definitive a hotărârii, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, reprezintă o încălcare a dreptului reclamantului la executare în termen rezonabil.
127. Colegiul civil nu poate reține poziția reprezentantului apelantului Ministerul Justiției conform căreia executorul judecătoresc ar fi reacționat la toate cererile creditorului și ar fi întreprins toate măsurile necesare în vederea executării hotărârii judecătorești, or aceasta este contrazisă de succesiunea concretă a acțiunilor și inacțiunilor relevate din materialele cauzei, analizate supra.
128. Mai mult, simpla înregistrare a unor cereri sau întocmirea unor încheieri nu echivalează cu o conduită diligentă și eficientă, așa cum impune art. 10 din Codul de executare, care obligă executorul judecătoresc să asigure executarea integrală și în termen rezonabil a titlurilor executorii, prin utilizarea tuturor instrumentelor prevăzute de lege.
129. Prin urmare, reacțiile formale ale executorului nu pot acoperi lipsa de eficiență în executarea obligației de demolare, ceea ce a perpetuat imposibilitatea creditorului de a beneficia de efectele unei hotărâri judecătorești rămase definitive încă din anul 2019.
130. Colegiul civil respinge ca neîntemeiate argumentele reprezentantului apelantului Ministerul Justiției cu privire la faptul că intimatul ar fi trebuit să sesizeze instanța în

conformitate cu Codul de executare pentru a se plânge de acțiunile sau inacțiunile executorului judecătoresc și să inițieze o acțiune disciplinară împotriva executorului, pentru ca astfel să fie constatată vinovăția acestuia, or primordial practica CtEDO menționată supra indică expres că persoanei care a obţinut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluţionării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obţine executarea acesteia.

131. Totodată, constatarea vinovăției executorului judecătoresc nu este o condiție necesară pentru a stabili că nu a fost respectat termenul rezonabil de executare a hotărârii judecătorești.
132. Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și normelor interne relevante, inclusiv Legea nr. 87/2011 privind executarea în termen rezonabil, ceea ce contează este rezultatul obiectiv al procedurii – adică dacă executarea hotărârii s-a realizat într-un termen rezonabil, nu cine anume a fost vinovat (executor, instituție etc.)
133. Încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a unei hotărâri judecătorești poate consta în întârzieri nejustificate în realizarea executării silite, indiferent de cauzele obiective sau subiective care au determinat întârzierea.
134. CEDO a stabilit în mod repetat că „Statul are obligația *pozitivă de a asigura executarea efectivă și la timp a hotărârilor judecătorești definitive, indiferent de cine este responsabil direct – executor, autoritate administrativă sau alt organ.",* iar neexecutarea hotărârilor de către organele statului, fără constatarea unei culpe individuale a atras constatarea încălcării art. 6 CEDO.
135. Respectiv, Colegiul conchide că prima instanță legal și întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și justificat a constatat încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 4-17/2019 din 4 noiembrie 2019.
136. Or, executarea în termen rezonabil presupune ca hotărârile judecătorești definitive să fie aduse la îndeplinire într-un interval de timp acceptabil, fără întârzieri nejustificate din partea autorităților.
137. În continuare, Colegiul civil reține că odată fiind admisă constatarea încălcării art. 6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, lui Țugui Pavel urmează a-i fi reparat prejudiciul suportat.
138. Așadar cu referire la solicitarea reclamantului Țugui Pavel privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, Colegiul menționează că înaintarea titlului executoriu spre executare la 24 ianuarie 2020 și neexecutarea acestuia până la momentul adresării cu prezenta cerere de chemare în judecată, cu certitudine i-a cauzat acestuia frustrare, indignare, neliniște și stres, acestea urmând a fi compensate cu titlu de prejudiciu moral.
139. Cu privire la determinarea cuantumului compensației prejudiciului moral cauzat, Colegiul reține că instanța de fond, s-a bazat pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care susține că, aprecierea prejudiciului moral urmează să se facă în raport cu un șir de criterii bine prestabilite, precum și specifică faptul că la aprecierea compensațiilor survenite în baza prejudiciului moral obligatoriu se va lua în considerație principiul general al echității, iar suma nu trebuie să fie vădit disproporționată de suferințele cauzate sau de alte cauze similare, apreciind că suma de 10 000,00 lei este una rezonabilă.
140. Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru, constată că, cuantumul compensației prejudiciului moral acordat apelantului/reclamant nu

este într-un raport proporțional cu suferințele cauzate prin neexecutarea hotărârii judecătorești pentru perioada reținută.

141. Astfel, reținând durata în care prejudiciul a fost suferit efectiv de reclamantul Țugui Pavel, dar și că despăgubirea trebuie să corespundă și criteriilor de despăgubire stabilite de CtEDO prin jurisprudența sa, Colegiul civil conchide necesitatea modificării cuantumului prejudiciului moral în sensul majorării acestuia până la suma de 20000,00 lei, care reprezintă o sumă rezonabilă și suficientă pentru compensarea pagubelor de ordin moral.
142. Instanța de apel respinge afirmațiile apelantului Ministerul Justiției cu privire la faptul că instanța de fond neîntemeiat a dispus încasarea din contul bugetului de stat a acestui prejudiciu, or, la caz s-a stabilit cu certitudine întrunirea condițiile de reparare a prejudiciului prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, iar simpla constatare a încălcării dreptului nu va răspunde criteriului echității.
143. Colegiul respinge argumentele apelantului Țugui Pavel privind insuficiența și disproporționalitatea prejudiciului moral încasat de instanța de fond, or, cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel, încât acesta să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor. Daunele morale sunt menite să furnizeze o compensație financiară pentru un prejudiciu moral cauzat, care nu trebuie apreciat ca o îmbogățire fără justă cauză.
144. Cât privește compensarea cheltuielilor de asistență juridică, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă „*instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului”.*
145. Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă „*cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei”,* iar conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă „*din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică”.*
146. În acord cu art. 96 alin. (1)-(1^1) Cod de procedură civilă „*instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat”.*
147. În același timp, potrivit art. 60 alin. (1) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură „*avocatul acordă asistenţă juridică clientului în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă”.*
148. Conform art. 63 alin. (1), (2) și (4) din aceeași lege *„munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice. Mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată. Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă.”*
149. Așadar, raportând normele legale menționate supra la cele constatate, Colegiul subliniază că cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi

rezonabile ca mărime. Sunt realmente angajate sumele pe care reclamantul le-a plătit sau trebuie să le plătească avocatului.

150. Necesitatea cheltuielilor indică timpul rezonabil necesar pentru a reprezenta reclamantul, probat prin listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).
151. Totodată, caracterul rezonabil al cheltuielilor semnifică faptul că în raport cu natura activităţii efectiv prestate, complexitatea, riscul implicat de existenţa litigiului sau şi reputaţia celui care acorda asemenea servicii, ele să nu fie exagerate. Astfel, pentru determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor compensației acordate și pentru o apreciere corectă se va ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoştințe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; h) natura şi durata relației dintre avocat şi client; i) experiența, reputația şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.
152. În speță, reclamantul a pretins suma de 6000,00 lei pentru cheltuieli de asistență juridică, prezentând ordinul de încasare a numerarului nr. *****din 4 ianuarie 2023.
153. Astfel, Colegiul atestă că cheltuielile de asistență juridică enunțate, au fost realmente angajate, fapt ce se dovedește prin bonul de plată și necesare, fapt ce se dovedește prin acțiunile avocatului în prezenta cauză.
154. Totodată, acestea sunt și rezonabile, or, acestea nu sunt excesive și se încadrează în limitele uzuale practicate pentru astfel de cauze, fiind proporționale efortului depus.
155. Prin urmare, Colegiul conchide că instanța de fond corect a concluzionat temeinicia încasării integrale a sumei solicitate cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.
156. În consecință, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 martie 2024, urmează a fi modificată, majorând suma încasată cu titlu de prejudiciu moral de la 10000 (zece mii),00 lei până la 20000 (douăzeci mii),00 lei, în rest hotărârea se menține fără modificări.
157. În conformitate cu art. 385 lit. b), art. 389-390, art. 394 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

Se admite cererea de apel declarată de Țugui Pavel.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 4 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Pavel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la

10000(zece mii),00 lei până la 20000(douăzeci mii),00 lei, în rest hotărârea se menține fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Ala Malîi

Roman Pascari